

Huvudman

Uppsala kommun
utbildningsförvaltningen@uppsala.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gåvsta skola i Uppsala kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 september 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2023 genomfört en tillsyn av Gåvsta skola i Uppsala kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, frånvarohantering, åtgärder mot kränkande behandling samt arbetet med trygghet och studiero.

Skolinspektionen har den 15 september 2023 beslutat att förelägga Uppsala kommun att senast den 15 november 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om åtgärdsprogram och rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Uppsala kommun har den 3 november 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. En komplettering till redovisningen inkom den 29 november 2023. Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Uppsala kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut den 15 september förelades huvudmannen att fatta beslut om åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd om en utredning visar att eleven i fråga är i behov av sådant stöd. Huvudmannen förelades också att fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram om en utredning visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen begärde att få ta del av skolenhetens tre senaste beslutade åtgärdsprogram, med eller utan beslut om anpassad studiegång samt skolenhetens senaste beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Huvudmannen har i sin redovisning inkommit med tre åtgärdsprogram, ett beslut om anpassad studiegång samt ett beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Huvudmannen uppger i sin redovisning bland annat att skolan säkerställt att beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram tas innan ett särskilt stöd sätts in för en elev. Åtgärdsprogram föregås alltid av en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Beslut om anpassad studiegång tas av rektor och kan inte delegeras till någon annan. Skolans rutiner för arbetet med särskilt stöd är förtydligade, nedskrivna och kända för all berörd personal. Rutinerna följs upp kontinuerligt.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt och att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan

elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut om bland annat åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen och anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Av 31 § förvaltningslagen (2017:900) framgår att för varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Av 32 § förvaltningslagen framgår bland annat att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut den 15 september 2023 förelades huvudmannen att upprätta skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Huvudmannen har i sin redovisning inkommit med sådana rutiner. Av rutinerna framgår bland annat att mobiltelefoner bara används inom undervisningen om det sker på lärares instruktioner eller om rektor medger ett undantag. Det framgår vidare att det på skolan råder ett generellt förbud mot fotografering. Använder en elev mobiltelefonen i strid med skolans rutin kan rektor besluta om disciplinära åtgärder.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmuson.

Utredaren Mirja Wallström har varit föredragande i ärendet.